

Europa: koncepcje, strategie, prawo

Integracja według Paula-Henriego Spaaka

Szkoła Monachijska

Europejska Polityka Sąsiedztwa –
zarządzanie ryzykiem

Ochrona ofiar konfliktów zbrojnych
na obszarze poradzieckim

Muzułmanie z Bośni – „konstytucyjny
naród” Jugosławii

Unia Europejska z perspektywy
amerykańskiej

Odrodzenie przywództwa Stanów
Zjednoczonych

Polsko-amerykańskie inwestycje
bezpośrednie

Współpraca Unii Europejskiej z ONZ

Kompetencje Trybunału Sprawiedliwości
Unii Europejskiej

Wyzwania związane z przystąpieniem
Unii Europejskiej do EKPC

RFN wobec idei Wspólnej Polityki Rolnej
1949-1969

Wspólna Polityka Rolna w okresie rządów
de Gaulle'a

Das slowakische Parteiensystem

■ „Przegląd Zachodni” to czasopismo naukowe Instytutu Zachodniego ukazujące się nieprzerwanie od lipca 1945 r. Przez lata zmieniała się jego szata graficzna, nakład czy częstotliwość - do 1948 r. pismo było miesięcznikiem, do 1990 r. dwumiesięcznikiem, a obecnie jest kwartalnikiem. Stała pozostała struktura wewnętrzna proponująca czytelnikowi lekturę artykułów, materiałów, przeglądów i komentarzy, źródeł, polemik i dyskusji, ocen i omówień oraz kroniki naukowej. W różnych okresach pojawiały się rubryki: współczesna Czechosłowacja, kronika Niemiec współczesnych, korespondencje (stanowiące szczególnie ciekawe źródło dla lat 1945-1959), a nawet poezje oraz raporty, wywiady czy bardzo obszerne relacje z dyskusji, od 2010 r. - Instytut Zachodni we wspomnieniach. Zakres tematyczny publikacji zawsze był odzwierciedleniem charakteru naukowego i priorytetów badawczych Instytutu Zachodniego. Już w 1946 r. „Przegląd Zachodni” nakreślił swój profil, obejmujący tzw. problematykę zachodnią (Europa Zachodnia i Środkowa), zagadnienia niemieckie w aspekcie historycznym i aktualnym oraz całokształt problematyki polskich ziem zachodnich.

Po przełomie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX w. oprócz tradycyjnego zainteresowania zagadnieniami historii i współczesności Niemiec oraz stosunków polsko-niemieckich, daje się wyraźnie zauważyć większe zainteresowanie tematyką europejską oraz regionami czy „małymi ojczyznami”. Łamy pisma zajmują materiały dotyczące polskiej rzeczywistości powojennej, często weryfikujące obowiązujące przez lata poglądy. Zauważalny jest renesans zainteresowania Ziemią Zachodnią i Północnymi, a w nowej rzeczywistości przedmiotem dociekań są przemilczane dotychczas tematy np. niemieckie dziedzictwo, identyfikacja z „prywatną ojczyzną”, kształtowanie nowej tożsamości czy euroregiony.

Początek nowego tysiąclecia to przede wszystkim poszukiwanie odpowiedzi na pytania, które zrodził nowy układ sił w świecie, transformacja polityczna, gospodarcza oraz mentalna krajów i społeczeństw postkomunistycznych, zjednoczenie Niemiec, pogłębianie i poszerzanie procesu integracji europejskiej czy wyzwania globalne. Różnorodność podejmowanej tematyki pozostaje zgodna z przyjętą formułą: Polska - Niemcy - Europa i w pełni korzysta z możliwości swobodnej i rzetelnej analizy procesów, zjawisk i zależności oraz pojawiających się nowych trendów światowych.

4 (353)
2014

**Czasopismo
Instytutu Zachodniego
w Poznaniu**

Kwartalnik

70^{lat}
I
Z

Instytut Zachodni
1944-2014

Przegląd Zachodni, nr 4, 2014

**PRZEGLĄD
ZACHODNI**

Instytut Zachodni

Ci 47b or

Europa: koncepcje, strategie, prawo

- 5 Od Redakcji
- ARTYKUŁY
- 7 *Andrzej Madeja*
Koncepcja integracji wspólnotowej Paula-Henriego Spaaka
- 25 *Szymon Maciejewski*
Teoretyczne i metodologiczne podstawy Szkoły Monachijskiej
- 45 *Anna Moraczewska*
Wymiar Wschodni Europejskiej Polityki Sąsiedztwa jako strategia zarządzania ryzykiem
- 61 *Larysa Leszczenko*
Rola Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w ochronie praw ofiar konfliktów zbrojnych na obszarze poradzieckim
- 73 *Dariusz Wybranowski*
Geneza i uwarunkowania procesu przekształcania na przełomie lat 60. i 70. XX wieku wspólnoty muzułmanów z Bośni w Muzułmanów - „konstytucyjny naród” Jugosławii
- MATERIAŁY
- 101 *Jadwiga Kiwerska*
Unia Europejska jako gracz międzynarodowy - perspektywa amerykańska
- 119 *Paulina Matera*
Koncepcje odrodzenia przywództwa Stanów Zjednoczonych na arenie międzynarodowej w XXI wieku
- 135 *Marta Götz*
Polsko-amerykańskie wzajemne inwestycje bezpośrednie
- 158 *Andrzej Gadkowski*
Instytucjonalna współpraca Unii Europejskiej z systemem Organizacji Narodów Zjednoczonych
- 170 *Tadeusz Gadkowski*
Przemiany instytucjonalne w Unii Europejskiej na przykładzie kompetencji Trybunału Sprawiedliwości w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości
- 184 *Natalia Buchowska*
Starania Unii Europejskiej o przystąpienie do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności

- 197 | *Tadeusz Janicki*
Rząd RFN wobec idei integracji zachodnioeuropejskiego rolnictwa i budowy Wspólnej Polityki Rolnej w latach 1949-1969
- 218 | *Marek Mikołajczyk*
Francuska batalia o Wspólną Politykę Rolną w okresie rządów generała Charles'a de Gaulle'a w latach 1958-1969
- 239 | *Radoslav Štefančík*
Schwache Institutionalisierung des slowakischen Parteiensystems (bis zum Jahr 2012)

OMÓWIENIA I RECENZJE

- 257 | Krzysztof Siwek, Próby dialogu politycznego Stanów Zjednoczonych z Kubą w latach 1961 – 1975 (omów. *Krzysztof Jaskułowski*)
- 260 | System euroatlantycki w wielobiegunowym łańdże międzynarodowym, (red.) Józef M. Fiszer, Paweł Olszewski (omów. *Janusz Józef Węc*)
- 262 | Zbigniew Czachór, Kryzys i zaburzona dynamika Unii Europejskiej (omów. *Bogdan Koszeł*)
- 265 | Tomasz Młynarski, Francja w procesie uwspólnotowienia bezpieczeństwa energetycznego i polityki klimatycznej Unii Europejskiej (omów. *Bogdan Koszeł*)
- 267 | Marta Götz, Polskie bezpośrednie inwestycje za granicą. Metodologia teorii ugruntowanej (omów. *Barbara Jankowska*)
- 269 | Jaroslav Pánek, Historici mezi domovem a světem. Studie – články – glosy – rozhovory; idem: Czeši a Polska na prugu časów nowozytných. (omów. *Marceli Kosman*)

Z KRONIKI NAUKOWEJ

- 277 | *Marcin Poprawski*
Kultura i polityka kulturalna w Polsce i Niemczech po przełomie 1989 roku. Bilans debaty, perspektywy
- 282 | *Anna Tomaszczyk*
Polityki pamięci i dyskursy pamięci w 100-lecie wybuchu I wojny światowej. Tradycje chwały czy moralne zobowiązanie wobec współczesności
- 286 | *Damian Szymczak*
XIX Powszechny Zjazd Historyków Polskich
- 290 | *Krzysztof A. Kuczyński*
Carl Hauptmann i krąg jego przyjaciół
- 293 | *Maria Wagińska-Marzec*
Forum Polsko-Niemieckie w 2014 roku

RADA REDAKCYJNA

Członkowie krajowi: Włodzimierz Anioł, Jan Barcz, Marian Golka, Jerzy Kałużny, Marcei Kosman, Michał Nowosielski (przewodniczący), Aleksander Posern-Zieliński, Jerzy Strzelczyk, Anna Wolff-Powęska

Członkowie zagraniczni: Klaus Bachmann, Stefan Garsztecki, Hans Henning Hahn, Jonathan Huener, Henryka Ilgiewicz, Rudolf Jaworski, Kai Olaf Lang, Guglielmo Meardi, Jaroslav Panek, Klaus Ziemer, Katarzyna Żukowska-Gagelmann

REDAKTORZY TEMATYCZNI

Przemysław Hauser, Jerzy Kozeński, Tomasz Schramm – historia, Andrzej Kwilecki – socjologia, Hubert Orłowski – nauki o kulturze, Tomasz Rynarzewski – ekonomia

Piotr Jabkowski – redaktor statystyczny

Anna Murawska – redaktor językowy (język polski)

Eberhard Schulz – redaktor językowy (język niemiecki)

Jonathan Chumas – redaktor językowy (język angielski)

RECENZENCI ZEWNĘTRZNI

Dieter Bingen, Michał Chmara, Bożena Górczyńska-Przybyłowicz, Bernadette Jonda, Albert Kotowski, Matthias Kneip, Peter Oliver Loew, Hienadź Sahanowicz, Janusz Sawczuk, Janusz J. Węc

KOLEGIUM REDAKCYJNE

Redaktor naczelny: Natalia Jackowska

Członkowie: Marek Mikołajczyk, Anna Potyrała, Ilona Romiszewska

Sekretarz redakcji: Romualda Zwierzycza

Tłumaczenia w języku angielskim: Małgorzata Wiertelwska

Publikacja dofinansowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Stowarzyszenie Instytut Zachodni

Adres redakcji: Instytut Zachodni, 61-854 Poznań, ul. Mostowa 27

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji tekstów

Wszystkie teksty są indeksowane na stronach internetowych: www.ceeol.com i www.ebscohost.com, a streszczenia w języku angielskim: www.cejsh.icm.edu.pl

Czasopismo jest recenzowane

Informacje dla autorów oraz dotyczące procedury recenzowania są dostępne na stronie internetowej.

Redakcja wdrożyła procedurę przeciwdziałania praktykom *ghostwriting* i *guest authorship*

Wersja papierowa pisma jest wersją pierwotną [referencyjną].

WYDAWCA: INSTYTUT ZACHODNI, INSTYTUT NAUKOWO-BADAWCZY

61-854 POZNAŃ, UL. MOSTOWA 27

tel. 61 852 28 54; fax 61 852 49 05; e-mail: wydawnictwo@iz.poznan.pl; www.iz.poznan.pl
www.pz.iz.poznan.pl

WYDAWNICTWO I DRUKARNIA UNI-DRUK s. j.

62-030 Luboń, ul. Przemysłowa 13, tel. 61 899 49 49 do 52

INHALT

Europa: Konzeptionen, Strategien, Recht

Andrzej Madeja, Die Integrationskonzeption für die Gemeinschaft von Paul-Henri Spaak

Szymon Maciejewski, Die theoretischen und methodologischen Grundsätze der Münchner Schule

Anna Moraczewska, Die Östliche Dimension der Europäischen Nachbarschaftspolitik als eine Strategie der Verwaltung eines Risikos

Larysa Leszczenko, Die Rolle des Europäischen Gerichtshofs für Menschenrechte bei dem Schutz der Rechte von Opfern militärischer Konflikte im postsowjetischen Raum

Dariusz Wybranowski, Die Genesis und die Bedingungen des Umgestaltungsprozesses der Moslemgemeinschaft in Bosniens an der Wende von den sechziger zu den siebziger Jahren zu der „konstituierenden Nation“ Jugoslawiens

Jadwiga Kiwerska, Die EU als Akteur auf der internationalen Arena aus amerikanischer Sicht

Paulina Matera, Konzeptionen für eine Wiedergeburt der Führungsrolle der USA auf der internationalen Arena im 21. Jhd.

Marta Götz, Die polnisch-amerikanischen gegenseitigen Direktinvestitionen

Andrzej Gadkowski, Die institutionalisierte Zusammenarbeit der Europäischen Union mit dem System der Organisation der Vereinten Nationen

Tadeusz Gadkowski, Institutionelle Veränderungen in der Europäischen Union am Beispiel der Kompetenzen des Gerichtshofs für Freiheit, Sicherheit und Gerechtigkeit

Natalia Buchowska, Die Bemühungen der Europäischen Union um einen Beitritt zur Konvention über die Sicherung der Menschenrechte und die Grundfreiheiten

Tadeusz Janicki, Die Haltung der BRD-Regierung zu der Idee der Integration der westeuropäischen Landwirtschaft und der Schaffung eines gemeinsamen Marktes in der Agrarpolitik in den Jahren 1949 – 1969

Marek Mikołajczyk, Der französische Kampf um die Einführung einer Gemeinsamen Agrarpolitik zur Zeit der Regierungen de Gaulles in den Jahren 1958 – 1969

Radoslav Štefančík, Schwache Institutionalisierung des slowakischen Parteiensystems

CONT

Europe: Concepts, Strategies, Law

Andrzej Madeja, The Concept of Community Integration by Paul-Henri Spaak

Szymon Maciejewski, Theoretical and Methodological Foundations of the Munich School

Anna Moraczewska, Eastern Dimension of the European Neighbourhood Policy as a Strategy of Risk Management

Larysa Leszczenko, Role of the European Court of Human Rights in Protecting the Rights of Victims of Armed Conflicts in the Post-Soviet Space

Dariusz Wybranowski, Genesis and Conditions of the Process of Transforming the Community of Muslims in Bosnia into a "Constitutive Nation" of Yugoslavia at the Turn of the 1960s/1970s

Jadwiga Kiwerska, The UE as a Player on the International Arena from the American Perspective

Paulina Matera, The Concepts of Renewing US Leadership on the International Stage in the 21st Century

Marta Götz, Polish-American Foreign Direct Investments

Andrzej Gadkowski, Institutional Cooperation between the European Union and the United Nations System

Tadeusz Gadkowski, Institutional Changes in the European Union. The Jurisdiction of the Court of Justice of the European Union in the Area of Freedom, Security and Justice

Natalia Buchowska, The European Union's Accession to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms

Tadeusz Janicki, Government of the FRG on the Idea of Integration of Western European Agriculture and Construction of Common Agricultural Policy in the Years 1949 – 1969

Marek Mikołajczyk, The French Battle for Implementing the Common Agricultural Policy during de Gaulle's Rule in the Years 1958-1969

Radoslav Štefančík, Schwache Institutionalisierung des slowakischen Parteiensystems